

Prosjektnotat nr. 2-2015

Randi Lavik og Eivind Jacobsen

Søndag - fortsatt en annerledesdag?

SIFO

© SIFO 2015
Prosjektnotat nr. 2 – 2015

STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING
Sandakerveien 24 C, Bygg B
Postboks 4682 Nydalen
0405 Oslo
www.sifo.no

Det må ikke kopieres fra denne rapporten i strid med åndsverksloven. Rapporter lagt ut på Internett, er lagt ut kun for lesing på skjerm og utskrift til eget bruk. Enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring utover dette må avtales med SIFO. Utnyttelse i strid med lov eller avtale, medfører erstatningsansvar.

Tittel Søndag - fortsatt en annerledesdag?	Antall sider 38	Dato 19.02.2015
Title Sunday – still a different kind of day?	ISBN	ISSN 1502-6760
Forfatter(e) Randi Lavik og Eivind Jacobsen	Prosjektnummer 21201507	Faglig ansvarlig sign.
Oppdragsgiver Hovedorganisasjonen Virke		
Sammendrag Et stort flertall blant norske forbrukere ønsker ikke søndagsåpne butikker. De ønsker at søndagen fortsatt skal være en annerledesdag, og en dag for hvile og familieliv. Nordmenn synes i hovedsak å være fornøyd med dagens reguleringer og de mulighetene de gir for innkjøp og handel. Denne rapporten er basert på et landsrepresentativt utvalg trukket fra Norstats web-panel.		
Summary This report, building on nationally representative survey data, shows that a large majority of Norwegians do not want retail shops in general to be open on Sundays. They want Sundays to be a different kind of day, a day for rest and family life. Norwegians seem mostly to be content with current regulations and what they allow for in regard to procurement and shopping on Sundays. Data was collected by Norstat through their web-panel.		
Stikkord Åpningstider i handelen, søndag, forbrukerpreferanser		
Keywords Sunday, retail opening hours, consumer preferences		

Søndag - fortsatt en annerledes dag?

av

Randi Lavik og Eivind Jacobsen

2015

STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING
Sandakerveien 24C, Bygg B,
Postboks 4682 Nydalen, 0405 Oslo, Norge

Forord

Denne undersøkelsen er gjort på oppdrag for Virke. Dataene er samlet av Norstat, og er en web-undersøkelse, hvor 1001 respondenter har svart på undersøkelsen. Undersøkelsen ble gjennomført i januar 2015.

Rapporten har en deskriptiv form, og analysene er basert på enkle krysstabeller.

Samtidig som rapporten blir publisert, er det også skrevet en kronikk: *Søndagsåpent – av hensyn til forbrukerne?*

TORSHOV, OSLO, FEBRUAR 2015

STATENS INSTITUTT FOR FORBRUKSFORSKNING

Innhold

Forord.....	5
Innhold	7
1 Innledning	9
1.1 Åpningstider.....	9
1.2 Data og metode	10
2 Resultater	11
2.1 Omfang av betalt arbeid på søndager.....	11
2.2 Aktiviteter på søndager og hverdager	16
2.3 Holdninger til søndagen	20
2.4 For eller mot søndagsåpent	23
3 Sammenfatning	29
Litteratur.....	31
Vedlegg	33

1 Innledning

I denne rapporten skal vi se på hvordan folk praktiserer og tenker omkring forholdet mellom arbeidstid og fritid. Mer spesifikt skal vi se på den rolle søndagen spiller i folks liv. Hvilke praktiske, sosiale, kulturelle og religiøse sammenhenger knytter folk til søndagen? Har søndagen fortsatt en spesiell, eventuelt «hellig» status? Er det andre aktiviteter, eventuelt hvilke, som foregår denne dagen og ikke foregår på andre dager? Og hvem er det som eventuelt holder på søndagen som en spesiell dag?

1.1 Åpningstider

Utgangspunktet for alle disse spørsmålene er den pågående debatten om søndagsåpne butikker. Butikkenes åpningstider har vært debattert og omregulert i flere omganger siden 1980-tallet. Det har tidvis vært store debatter i media om åpningstider i varehandelen, med vekt på ulike forhold i ulike tidsperioder. På 70-tallet dreide debatten seg om lørdagsstengte butikker. På 1980-tallet, i takt med at kvinnene økte sin yrkesdeltakelse, fikk åpningstidsdebatten en ny vri. Det ble reist krav om utvidede åpningstider på hverdager. I 1984 leverte et utvalg, det såkalte åpningstidsutvalget, forslag til en ny lov. Tidligere hadde det vært en lukkelov, som gav kommunestyrene fullmakt til å bestemme de lokale åpningstidene. Den nye åpningstidsloven, fratok kommunepolitikerne denne muligheten og handelen fikk videre rammer til selv å bestemme åpningstidene (NOU 1984). Flexibilitet var det nye stikkordet. Søn- og helligdager var imidlertid holdt utenfor debatten.

På 90-tallet ble åpningstider på søn- og helligdager debattert. På den tiden hadde bensinstasjoner og kiosker begynt å selge dagligvarer, og disse holdt åpent på søndager. Deler av handelen oppfattet dette som konkurransevridende. Lovverket behandlet konkurrenter ulikt, og at de hadde forskjellige regimer å forholde seg til. Åpningstidsloven ble tatt opp til revisjon på slutten av 90-tallet, og butikker som ikke oversteg 100 kvm skulle få lov å holde søndagsåpent. Disse butikkene døpte media umiddelbart til «Brustadbu», etter statsråd Sylvia Brustad som la forslaget fram for Stortinget.

I 2003 ble Åpningstidsloven opphevet, og regulering av åpningstider ble lagt inn under Lov om helligdager og helgedagsfred. Det er nå ingen åpningstidsrestriksjoner på hverdager, men visse restriksjoner på søn- og helligdager. Utsalgssteder som selger dagligvarer og som ikke overstiger 100 kvm og bensinstasjoner som ikke overstiger 150 kvm kan holde åpent på søn- og helligdager.

Etter 2000 har det vært forholdsvis lite debatt om åpningstider. Forbrukerne synes å ha tilpasset seg til de nye åpningstidene, blant annet ved å handle senere enn de gjorde før. Men etter at Høyre-Frp regjeringen overtok regjeringsmakten høsten 2013, blusset åpningstidsdebatten opp igjen. Den blå-blå regjeringen ønsker å ta bort de gjenværende reguleringene og har - vinteren 2015 - lagt et lovforslag ut til høring som innebærer en oppheving av forbudet mot søndagshandel. Det forventes at forslaget kan behandles av Stortinget allerede i inneværende stortingsperiode. En rekke undersøkelser viser imidlertid at et flertall i befolkningen ikke uten videre ønsker at butikkene skal kunne holde åpent på søndagene (f.eks. Lavik og Borgeraas 2014), et forhold vi skal komme tilbake til lenger ut i notatet.

I dagens situasjon synes handelen, i likhet med forbrukerne, stort sett å ha tilpasset seg til gjeldende regler. For deler av handelen kan det likevel virke urimelig og tilfeldig at enkelte typer butikker får holde søndagsåpent (butikker som ikke overstiger 100 kvm, hagesentre, turiststeder), mens andre må holde stengt. Det vil være interessant å vite om forbrukerne også opplever dette som urimelig.

Søndagen har tradisjonelt vært en «hellig» dag eller i det minste en «annerledesdag» preget av andre forventninger, aktiviteter og samvær enn det en finner på hverdagene (se f.eks. Lavik og Borgeraas 2014). I hvilken grad er søndagen fortsatt annerledes? *Gjør folk fortsatt andre ting på søndag, sammen med andre enn på andre dager, og i hvilken grad mener de at søndagen også bør være annerledes?* Dessuten, er det forskjeller i befolkningen, etter kjønn, alder, bosted og andre bakgrunnsvariable (f.eks. innvandrergupper vs. majoritetsbefolkningen) i forhold til disse spørsmålene? Dette er noen av de spørsmålene vi har prøvd å få svar på i denne enkle undersøkelsen.

Til slutt må man huske på at en oppheving av forbudet mot søndagshandel vil gjelde for alle bransjer og ikke bare dagligvarebutikker, som kanskje har vært mest fokusert.

1.2 Data og metode

Vi har gjennomført en web-basert landsrepresentativ survey (1001 respondenter i alderen fra 18 år til 80 år) der vi har kartlagt hva folk oppgir at de bruker søndagen til og hva de tenker om søndagen i forhold til andre dager. Undersøkelsen er en web-studie, og dataene er samlet inn av Norstat i januar 2015. I Norge har Norstat et aktivt panel på 76.000 medlemmer. Dataene er vektet på kjønn, alder og region.

2 Resultater

2.1 Omfang av betalt arbeid på søndager

Tabell 2-1 Hender det du har betalt arbeid på søndager? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
Ja	35 %	51 %	48 %	42 %	19 %	41 %	28 %
Nei	65 %	49 %	52 %	58 %	81 %	59 %	72 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					Vet ikke
	By med mer enn 50.000 Oslo innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)		
Base	127	265	280	188	130	11
Ja	35 %	38 %	30 %	34 %	36 %	55 %
Nei	65 %	62 %	70 %	66 %	64 %	45 %
Total	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

35 prosent oppgir at de arbeider på søndager, en forholdsvis stor del av befolkningen. Andelen som jobber på søndager er større blant yngre enn blant eldre, og den er høyere blant menn enn blant kvinner. Det er liten forskjell mht. urbaniseringsgrad.

Videre beregninger viser imidlertid en annen interessant sammenheng. Det viser seg at det er signifikant flere som arbeider på søndager blant de som har en eller begge foreldre født i et annet land, 46,5 prosent, mot 33,3 prosent i den øvrige befolkningen. Som vi skal utover i rapporten viste det seg at denne gruppen, som vi for enkelthets skyld vil kalle «innvandrere» har et litt annet forhold til søndager enn det majoritetsbefolkningen har. Dette er et svært unyansert og grovt mål på innvandring, som nok omfatter fler enn det vi i enkelte sammenhenger tenker på som innvandrere og i andre sammenhenger omtaler som fremmedkulturelle.

Tabell 2-2 Hvor ofte arbeider du vanligvis på søndager? Prosent

	«Innvandrere»	Øvrig befolkning	Totalt
4 søndager i mnd	11	2	4
3 søndager i mnd	9	5	5
2 søndager i mnd	9	16	18
En søndag i mnd	28	17	16
Varieser	36	45	44
Annet	6	15	14
	100	100	100
N	47	299	346

Vi ser at blant de som arbeider på søndager er det få som jobber 3 eller 4 ganger i måneden. Tallene kan tyde på at mange følger turnusordninger med varierende antall søndagsvakter i måneden. Men også på dette spørsmålet var det forskjeller mellom «innvandrere» og andre. Det er flere «innvandrere» som jobber flere søndager i uka.

Tabell 2-3 Hvor godt liker eller misliker du å arbeide på søndager? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	348	105	83	78	82	208	140
Liker svært godt	9 %	12 %	9 %	8 %	7 %	12 %	6 %
Liker ganske godt	20 %	22 %	18 %	18 %	20 %	22 %	17 %
Både og	45 %	43 %	41 %	47 %	48 %	45 %	44 %
Liker ganske dårlig	13 %	12 %	15 %	8 %	17 %	11 %	16 %
Liker svært dårlig	12 %	9 %	16 %	17 %	6 %	10 %	15 %
Vet ikke	1 %	2 %		3 %	1 %	1 %	2 %
TOTAL	100 %	100 %	99 %	101 %	99 %	101 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
		By med mer enn 50.000 Oslo innbyggere	By med 5.000- 50.000 inn- byggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
BASE	45	101	84	64	47	6
Liker svært godt	14 %	5 %	8 %	12 %	14 %	
Liker ganske godt	18 %	20 %	17 %	22 %	23 %	15 %
Både og	50 %	46 %	45 %	37 %	44 %	68 %
Liker ganske dårlig	7 %	15 %	14 %	14 %	12 %	
Liker svært dårlig	9 %	12 %	15 %	14 %	6 %	17 %
Vet ikke	2 %	3 %	1 %			
TOTAL	100 %	101 %	100 %	99 %	99 %	100 %

Andelen som oppgir at de liker å arbeide på søndager er høyere blant yngre enn blant eldre, og høyere blant menn enn blant kvinner. Det er i Oslo og «på landet» vi finner flest som liker å arbeide på søndager.

Tabell 2-4 Hvor arbeider du på søndager? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	AGE				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
BASE	348	105	83	78	82	208	140
Butikk som holder søndagsåpent (kiosk, bensinstasjon, dagligvarebutikk, hagesentre, etc)	6 %	11 %	6 %	1 %	2 %	5 %	7 %
Politi	2 %	4 %	1 %	3 %		3 %	1 %
Helsevesenet	20 %	22 %	27 %	19 %	13 %	6 %	42 %
Offentlig kommunikasjon (buss, tog, trikk- T-bane, båt, etc)	3 %	2 %	7 %		2 %	4 %	1 %
Privat kommunikasjon (Taxi, fly, etc)	3 %	2 %	2 %	4 %	4 %	4 %	1 %
Annen kommunal virksomhet	6 %	5 %	5 %	5 %	9 %	5 %	6 %
Annen privat virksomhet	42 %	40 %	41 %	51 %	37 %	54 %	24 %
Frivillig sektor	1 %	3 %			1 %	1 %	1 %
Annet:	17 %	11 %	11 %	17 %	31 %	17 %	17 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	99 %	100 %

Blant de som oppgir å arbeide på søndager finner vi at en femdel jobber i helsevesenet, mens hele 42 prosent oppgir at de arbeider i annen privat virksomhet. Annen virksomhet innbefatter alt fra hjemmekontor, offshore-virksomhet, arbeid i kirken, på kino, på travbane, med forberedelse av undervisning, etc. mens kvinnene er i flertall blant de som oppgir at de arbeider i helsevesenet er det flest menn blant de som oppgir annen privat virksomhet.

6 prosent oppgir at de jobber i søndagsåpne butikker, og blant disse er de mellom 18 og 29 år overrepresentert. Ut over dette er tallgrunnet til å si noe om forskjeller mellom de ulike gruppene. Det gjelder også for urbaniseringsgrad, jf. neste tabell.

	Urbaniseringsgrad					
	By med mer enn 50.000 Oslo	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
BASE	45	101	84	64	47	6
Butikk som holder søndagsåpent (kiosk, bensinstasjon, dagligvarebutikk, hagesentre, etc)	11 % Q	8 % Q	5 % Q	2 %	4 %	
Politi	2 %	3 %		3 %	2 %	
Helsevesenet	16 %	23 %	22 %	14 %	25 %	17 %
Offentlig kommunikasjon (buss, tog, trikk- T-bane, båt, etc)	5 %	4 % PQ	2 %	3 %		
Privat kommunikasjon (Taxi, fly, etc)	2 %	1 %	1 %	5 %	9 % Q	
Annen kommunal virksomhet	12 %	3 %	8 %	5 %	2 %	17 %
Annen privat virksomhet	38 %	38 %	46 %	49 %	39 %	33 %
Frivillig sektor		2 %	1 %	2 %		
Annet:	14 %	18 %	14 %	19 %	19 %	34 %
TOTAL	100 %	100 %	99 %	102 %	100 %	101 %

Tabell 2-5 Er arbeidet ditt på søndager en ekstrajobb i tillegg til studier, annet arbeid o.l. ?

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
BASE	348	105	83	78	82	208	140
Ja	25 %	52 %	11 %	17 %	15 %	21 %	32 %
Nei	75 %	48 %	89 %	83 %	85 %	79 %	68 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	By med mer enn 50.000 Oslo innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke	
BASE	45	101	84	64	47	6
Ja	21 %	28 %	25 %	22 %	33 %	
Nei	79 %	72 %	75 %	78 %	67 %	100 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

En firedel av de som jobber på søndag har det som en ekstrajobb. Blant disse er det langt flere yngre enn eldre og flere kvinner enn menn. Urbaniseringsgrad slår ikke ut på dette spørsmålet.

2.2 Aktiviteter på søndager og hverdager

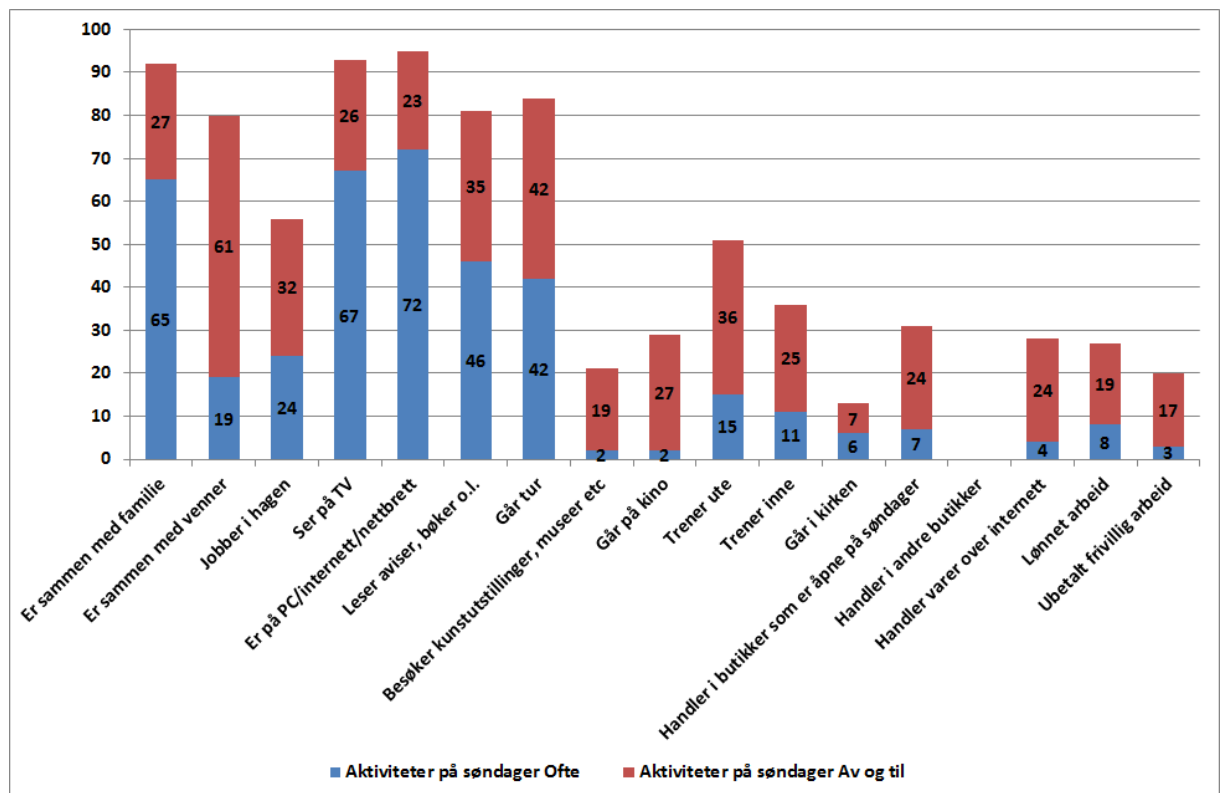
Tabell 2-6 Vil du si at du gjør andre aktiviteter på søndager enn ellers i uken? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
Ja, absolutt	39 %	28 %	49 %	48 %	37 %	40 %	39 %
Ja, til en viss grad	39 %	47 %	36 %	38 %	37 %	37 %	41 %
Nei, søndager blir ganske lik de andre dagene	21 %	25 %	15 %	14 %	25 %	23 %	20 %
TOTAL	99 %	100 %	100 %	100 %	99 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	Oslo	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
BASE	127	265	280	188	130	11
Ja, absolutt	47 %	40 %	42 %	37 %	31 %	37 %
Ja, til en viss grad	35 %	42 %	41 %	38 %	37 %	26 %
Nei, søndager blir ganske lik de andre dagene	18 %	18 %	18 %	25 %	32 %	37 %
TOTAL	100 %	100 %	101 %	100 %	100 %	100 %

En femdel av utvalget oppgir å gjøre de samme aktivitetene på søndager som på de andre dagene i uka (21 prosent). Blant disse er de yngste og de eldste overrepresentert, med andre ord de aldersgruppene der færre er yrkesaktive (studenter og pensjonister). Hele 47 prosent oppgir at de absolutt gjør andre aktiviteter på søndager enn på hverdager. Vi ser også at jo mer urbant man bor, jo større andel sier at de absolutt gjør andre aktiviteter på søndager enn på hverdager.

Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på søndager?

Figur 2-1 Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på søndager. Ofte og Av og til. Sjelden eller aldri er «skjult».

Søndagen er for mange en sosial dag. Over 90 prosent er sammen med familie. Om lag 80 prosent er sammen med venner og en femdel oppgir at de ofte eller av og til tar del i ubetalt frivillig arbeid.

Søndagen er også en dag for mediebruk. Både TV, digitale media og bøker og aviser får oppmerksomhet fra mellom 80 og 90 prosent av utvalget.

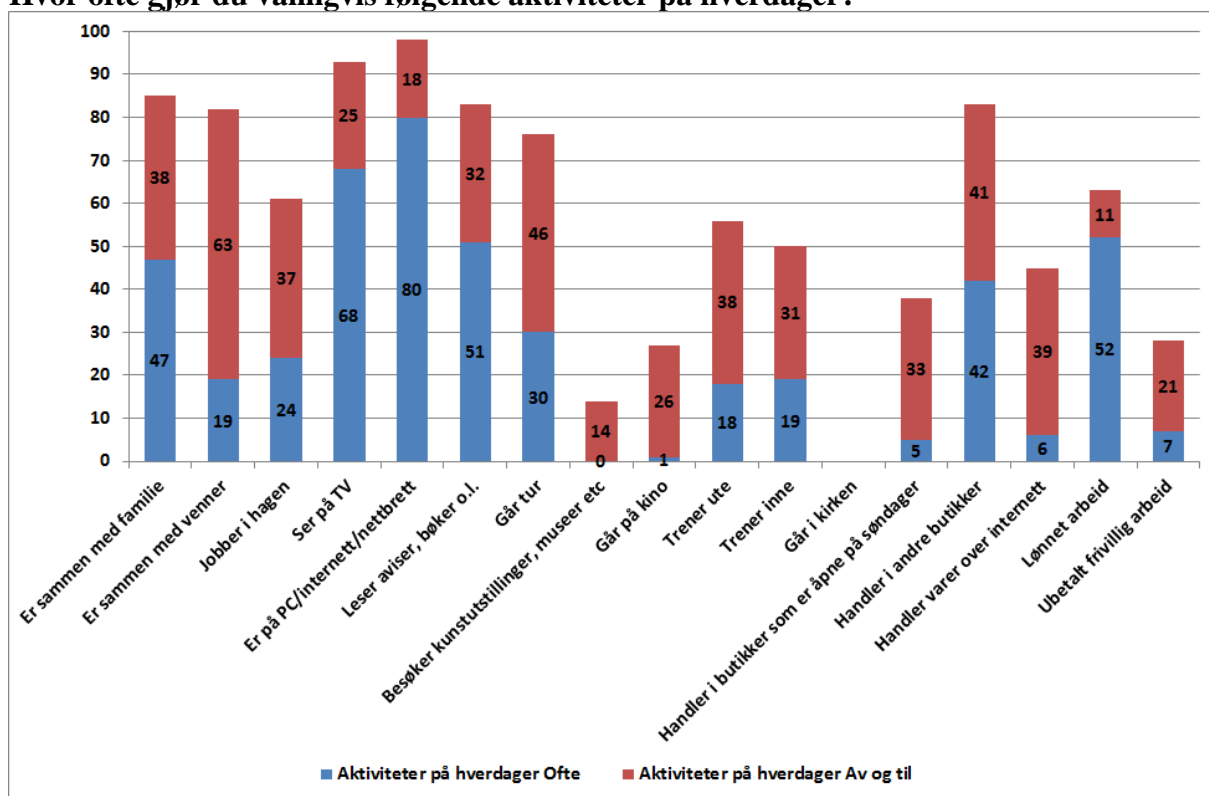
Bare 13 prosent oppgir at de ofte eller av og til går i kirken på en søndag, mens om lag en femdel oppgir at de besøker museer og kunstutstillinger, mens nesten en tredel går på kino.

Søndagen er også en utedag og treningsdag for mange. Over halvparten trener ofte eller av og til ute, og godt over en tredel trener inne. Over 80 prosent går tur og over halvparten oppgir at de ofte eller av og til jobber i hagen.

For 3 av 10 er også søndagen en handledag, men kun 7 prosent sier de ofte handler i søndags-åpne butikker. Under 3 av 10 handler via internett på søndager.

Når vi spør det samme spørsmålet om hverdager, ser vi at mange av aktivitetene går igjen, jf. figur 2-2.

Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på hverdager?

Figur 2-2 Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på hverdager. Ofte og Av og til. Sjelden eller aldri er «skjult»

Den andre åpenbare forskjellen knytter seg selvfølgelig til det å handle i butikker. Nesten hele utvalget handler ofte eller av og til på hverdager, mot 3 av 10 på søndager. Vi ser også at flere handler på internett på hverdager enn på søndager.

Ut over dette så ser en at andelene som oppgir at de er sammen med familie er høyere på søndager enn på hverdager. Det samme er andelene som oppgir at de går på tur, som besøker kunstutstillinger, museer etc. På den annen side er det flere som oppgir at de bruker digitale medier på hverdager enn på søndager, og flere som trener inne. Treningssentrene er åpenbart mindre besøkt på søndagen.

Våre spørsmål forteller ikke noe om hvor lenge de ulike aktivitetene varer. Det kan derimot Statistisk Sentralbyrås tidsbruksdata fortelle oss noe om. Tidsbruksundersøkelsen til Statistisk sentralbyrå, med data fra 2010, viser at nordmenn bruker lengre tid på søvn og måltider på søndager enn på ukedagene (mandag til og med torsdag) (Vaage 2012). På søndager bruker de også mer tid på idrett og friluftsliv, på spaserturer og sosialt samvær (Vaage 2012, tabell 1.10 og 6.4).

Statistisk sentralbyrås tidsbruksdata bekrefter dessuten at langt færre tar del i innkjøpsaktiviteter på søndager sammenlignet med mandag-torsdag, 20 prosent mot 55 prosent. Søndagen er fremdeles en relativ handlefri dag, selv om andelen som kjøper varer og tjenester har økt fra 6 prosent i 1971 til 20 prosent i 2010.

Figurene foran viser gjennomsnittstall. En sjekk mot ulike bakgrunnsvariable (bivariate sammenhenger) avdekket at det er betydelige forskjeller mellom ulike grupper i befolkningen med hensyn til hva de foretar seg på ulike ukedager. Først **søndagen**: *Søndagsturen* er vanligere blant de noe eldre enn blant de yngre, blant kvinner enn blant menn, blant de fra Oslo enn blant de fra andre steder. Å være sammen med *familie* på søndager er noe vanligere blant de eldre enn blant de yngre i utvalget, blant de fra mer rurale strøk enn blant de fra byene. Det er også litt mindre forekommende blant «innvandrere» enn i majoritetsbefolkningen. Å være sammen med *venner* på søndager oppgis ofte av de noe yngre og de fra urbane strøk. Når det gjelder søndagsbesøk på *museer, kunstutstillinger* etc, er det flere yngre enn eldre som sier de aldri deltar i slike aktiviteter, flere menn enn kvinner som også sier de aldri deltar. Derimot er det oftere de fra urbane strøk som sier de deltar. Det å gå på *kino* gjøres oftere blant de yngre og i byene. *Hagearbeid* er oftere en aktivitet for de eldre og for de fra mer rurale strøk. *Trene ute* viser få forskjeller mht. alder, kjønn og bosted. *Trene inne* derimot er oftere en aktivitet for de yngre. Interessant nok er det også en høyere andel blant «innvandrere» som trener inne. Det å *se på TV* på søndager skiller lite mellom ulike befolkningsgrupper, mens *PC, nettbrett/internett* oftere er oppsøkt av yngre enn av eldre på søndagen. Det å gå i *kirken* er mer vanlig blant eldre enn blant yngre, og mer vanlig i rurale strøk enn i urbane. Slik sett ser vi en sekulariseringstendens der byene og de yngre går foran. Mye kan tyde på at søndagen i tradisjonell forstand, er i ferd med å bli mindre hellig. Interessant nok ser vi at «innvandrere» er noe hyppigere kirkegjengere enn den øvrige befolkningen. Det er mulig alle de innvandrede polakkene her gjør et utslag i tallgrunnlaget.

Når det gjelder det å *leser aviser, bøker* o.l. er dette en langt mer vanlig søndagsaktivitet blant de eldre enn blant de yngre, og mer vanlig blant kvinner enn blant menn. Det å *handle i butikker som holder åpent på søndager*, er mer vanlig blant yngre enn blant eldre, blant menn enn blant kvinner, og mer vanlig i Oslo enn i andre deler av landet. Hvis vi ser på *internett-handel på søndager*, så framgår det at det er de yngre som er mest aktive her. Å ha *lønnet arbeid* på søndager oppgis oftere blant yngre enn blant eldre, og mer blant menn enn blant kvinner. Endelig, det å drive med *ubetalt frivillig arbeid* oppgis oftere av de noe yngre.

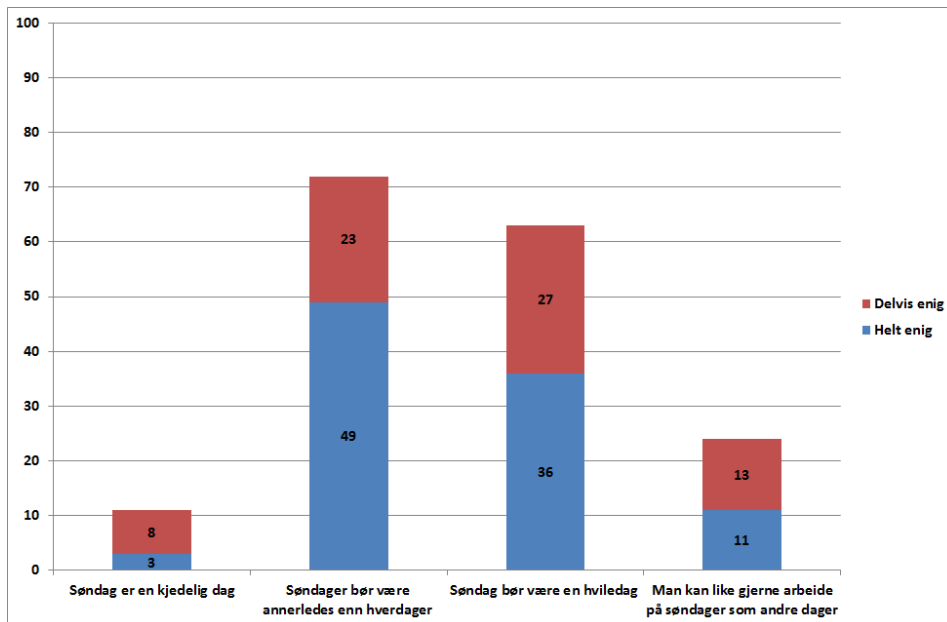
Når det gjelder *hverdagene*, så er det flere eldre enn yngre som oppgir at de går *tur*. Det er også flere kvinner enn menn, og flere fra rurale enn fra urbane strøk. Her er det interessant å merke seg at «innvandrerne» sjeldnere går hverdagstur enn det den øvrige befolkningen gjør. Mens det ikke var forskjeller mht. søndagsturer, så ser en altså at hverdagsturene er signifikant mindre hyppig forekommende blant det vi her har definert som «innvandrere». De eldre og de fra rurale strøk er noe overrepresentert blant de som oppgir at de er sammen med *familie* på hverdager, mens det å være sammen med *venner* på hverdager er vanligere blant de yngre og de mest urbane.

Hverdagsbesøk på *museer, kunstutstillinger* etc., er sjeldnere forekommende blant de yngre og blant menn, mens det til gjengjeld er flere i urbane enn i rurale strøk som oppgir at de benytter seg av slike tilbud. Det er ikke så rart, siden det er her vi finner de fleste kulturtilbudene. Det å gå *på kino* på hverdager er vanligere blant yngre og blant de som bor i urbane strøk. Og *hagearbeid* gjøres hyppigere av eldre enn av yngre, og av de i rurale enn i urbane strøk. Det å *trene ute* skiller lite mht. bakgrunnsvariable. Å *trene inne* derimot, er hyppigere forekommende blant yngre enn blant eldre. TV-titting er forholdsvis jevnt fordelt i befolkningen. Derimot er det flere yngre enn eldre som oppgir at de er på *PC, nettbrett/internett* på hverdager. Til gjengjeld er det de noe eldre som oppgir at de *leser aviser, bøker* o.l. på hverdager. Det gjør også kvinner hyppigere enn menn. Det å *handle på bensinstasjoner, kiosker og hagesentre* på hverdager slår lite ut på bakgrunnsvariablene. Det gjør derimot spørsmålet om internetthandel, som er langt hyppigere forekommende blant de yngre i utvalget. *Lønnet arbeid* på hverdager er ikke overraskende hyppigst forekommende i aldersgruppen 30 til 49 år og blant menn. Når det gjelder *ubetalt frivillig arbeid*, så finner vi at det er flere yngre enn eldre som oppgir at de aldri deltar i dette på hverdager.

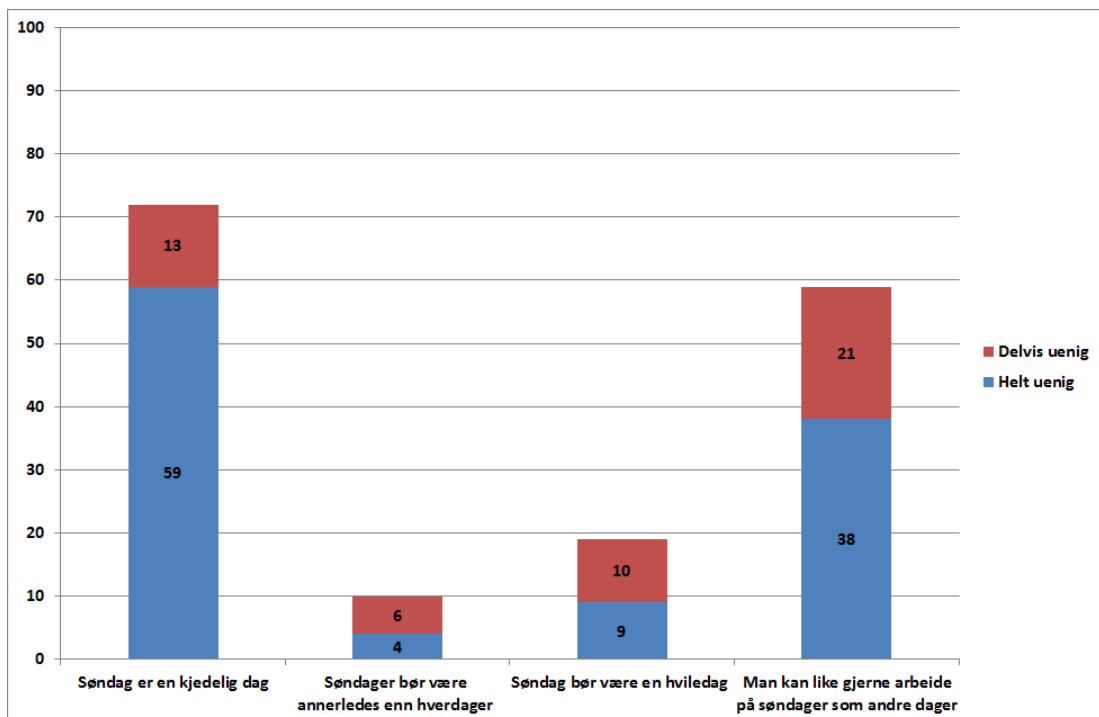
For å oppsummere, vi ser av det overstående at bakgrunnsvariablene gir omtrent de samme utslagene mht. hva slags aktiviteter en oppgir å delta i på henholdsvis søndager og hverdager. Søndagen er forskjellig fra hverdagene for de fleste. De færreste bruker den til kirkebesøk, men den har likevel et annerledespreg for de fleste, preget av mindre arbeid og kommersielle aktiviteter.

2.3 Oppfatninger om og holdninger til søndagen

Vi stilte også en rekke spørsmål for å få fram folks oppfatninger om, forventninger til og holdninger til søndagen. Her har vi bedt folk ta stilling til en rekke påstander om søndagen. Svaralternativene var helt enig, delvis enig, både og, delvis uenig, helt uenig, og vet ikke. I figuren ser vi andeler som sier seg helt eller delvis enig i de ulike påstandene.

Figur 2-3 Fire påstander som respondentene skal ta stilling til. Skalaen er helt enig, delvis enig, både og, delvis uenig, helt uenig, og vet ikke. Andel som er Helt enig og Delvis enig. Helt uenig, delvis uenig, 'Både og' og 'vet ikke' er «usynlig» i figuren

Figur 2-4 Fire påstander som respondentene skal ta stilling til. Skalaen er helt uenig, delvis uenig, både og, delvis enig, helt enig, og vet ikke. 'Helt enig', 'Delvis enig', 'Både og' og 'vet ikke' er «usynlig» i figuren

Det er svært få som mener at søndagen er en kjedelig dag. Over 70 prosent mener at søndagen bør være en annerledes dag, og over 60 prosent mener at søndagen bør være en hviledag. Litt over 20 prosent mener at man like gjerne kan arbeide på søndager som andre dager.

Disse fire spørsmålene synes å ha sterke koblinger til hverandre; dvs. det synes å være en sammenheng mellom hvordan den enkelte svarer på de ulike spørsmålene. En faktoranalyse bekreftet dette: spørsmålene måler én og samme dimensjonen. Det betyr at de som mener

søndagen skal være annerledes og at søndagen bør være en hviledag korrelerer positivt og befinner seg på motsatt side av dem som mener at søndagen er kjedelig og at man like gjerne kan jobbe. I det påfølgende kan vi derfor nøye oss med å se på hvordan en av disse variablene korrelerer med alder, kjønn og bosted.

Tabell 2-7 Søndager bør være annerledes enn hverdager (Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?) Etter alder, kjønn, bosted og etnisk tilhørighet (ikke-norsk Norsk)

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
Helt enig	49 %	33 %	50 % A	55 % A	54 % A	47 %	51 %
Delvis enig	23 %	23 %	23 %	22 %	22 %	21 %	24 %
Både og	17 %	27 % BCD	18 %	16 %	13 %	18 %	17 %
Delvis uenig	6 %	10 % BCD	4 %	3 %	5 %	6 %	5 %
Helt uenig	4 %	6 %	3 %	3 %	5 %	7 % F	2 %
Vet ikke	1 %	1 %	2 %	1 %	1 %	1 %	1 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad						Innvandringsbakgrunn?	
	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke	«Innvandrere»	Begge foreldre født i Norge	
	L	M	N	O	P	Q		
BASE	127	265	280	188	130	11	101	890
Helt enig	47 %	51 %	51 %	44 %	50 %	55 %	39	49
Delvis enig	15 %	21 %	24 % L	26 % L	26 % L	26 %	23	23
Både og	24 % NQ	18 % Q	15 % Q	17 % Q	16 % Q		30	16
Delvis uenig	7 % Q	6 % Q	4 % Q	9 % NPQ	3 % Q		3	6
Helt uenig	5 %	4 %	6 %	3 %	5 %	9 %	5	5
Vet ikke	2 %	1 %	1 %	1 %		9 %	1	1
TOTAL	100 %	101 %	101 %	100 %	100 %	99 %	100	890

Kulturell bakgrunn, sig for p<.05

Det viser seg at de de mellom 18 og 29 år i mindre grad er enig i at søndagen bør være annerledes enn andre dager. Videre viser det seg at det kun er små forskjeller i svarene fra kvinner og menn. Dessuten, blant de som bor mest urbant er det noe mindre oppslutning om påstanden om at søndagen bør være en annerledesdag.

Også her gjorde vi en sammenlikning mellom på den ene siden det vi for enkelthets skyld vil kalle «innvandrerbefolkningen» og på den andre siden den øvrige norske befolkningen. Tabellen viser at «innvandrere» - målt på denne måten - er mindre tilbøyelige til å si seg enig i at søndagen bør være en annerledesdag.

2.4 For eller mot søndagsåpent

Hva synes så folk om søndagsåpne butikker? Av tabellene 2-8 og 2-9 framgår det at et overveldende flertall er imot søndagsåpne butikker generelt og mer spesifikt i mot søndagsåpne dagligvarebutikker.

Tabell 2-8 Er du for eller mot søndagsåpne butikker generelt? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
For	23 %	35 %	25 %	26 %	15 %	31 %	16 %
		BD	D	D		F	
Mot	70 %	55 %	65 %	68 %	79 %	64 %	76 %
			A	A	ABC		E
Vet ikke	7 %	9 %	10 %	6 %	6 %	6 %	8 %
TOTAL	100 %	99 %	100 %	100 %	100 %	101 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	Oslo	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
	127	265	280	188	130	11
For	32 %	26 %	22 %	22 %	16 %	9 %
	NPQ	P				
Mot	63 %	67 %	70 %	71 %	81 %	63 %
					LMNO	
Vet ikke	6 %	8 %	8 %	7 %	4 %	28 %
TOTAL	101 %	101 %	100 %	100 %	101 %	100 %

Det viser seg at hele 70 prosent sier de er imot søndagsåpne butikker. Denne motstanden er gjennomgående i alle aldersgrupper og blant kvinner så vel som menn. Vi finner likevel noen forskjeller. Andelen mot søndagsåpne butikker er mindre blant de mellom 18 og 29 år og blant menn. Samtidig finner vi at mindretallet som er for søndagsåpne butikker er større i

Oslo og i andre store byer og at det er mindre på de mest landlige stedene. Med andre ord, mostanden mot søndagsåpne butikker er noe mindre i de store byene.

Debatten om åpningstider har i stor grad fokusert på dagligvarebutikkene. Det er her handlefrekvensen er høyest. Det er også den bransjen der de fleste har hatt erfaringer med søndagsåpne butikker. Vi spurte derfor spesifikt om hvordan folk stilte seg til søndagsåpne dagligvarebutikker.

Tabell 2-9 Er du for eller mot søndagsåpne dagligvarebutikker? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
For	32 %	48 %	39 %	34 %	20 %	38 %	25 %
Mot	62 %	44 %	53 %	60 %	75 %	57 %	67 %
Vet ikke	7 %	8 %	8 %	6 %	5 %	5 %	8 %
TOTAL	101 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	By med mer enn 50.000 Oslo innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke	
	L	M	N	O	P	Q
	127	265	280	188	130	11
For	40 %	35 %	31 %	30 %	20 %	27 %
Mot	55 %	57 %	62 %	64 %	75 %	54 %
Vet ikke	6 %	8 %	6 %	6 %	5 %	19 %
TOTAL	101 %	100 %	99 %	100 %	100 %	100 %

Holdning til søndagsåpne dagligvarebutikker viser omtrent det samme mønsteret som det vi så for søndagsåpne butikker generelt. Det er likevel en interessant forskjell. Blant de mellom 18-29 år er det flere som er for enn mot søndagsåpne butikker. Forskjellen er imidlertid ikke stor.

Kiosker, bensinstasjoner og små dagligvarebutikker - såkalte Brustadbuer – er per i dag unntatt forbudet mot søndagsåpne butikker. Vi spurte også om folk var for eller mot at disse skulle få holde åpent.

**Tabell 2-10 Er du for eller mot søndagsåpne kiosker, bensinstasjoner, små dagligvarebutikker?
Etter alder, kjønn og bosted**

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
For	83 %	85 %	86 %	84 %	79 %	87 %	79 %
Mot	11 %	9 %	7 %	8 %	14 %	10 %	12 %
Vet ikke	6 %	6 %	6 %	8 %	6 %	3 %	9 %
TOTAL	100 %	100 %	99 %	100 %	99 %	100 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	Oslo	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
	127	265	280	188	130	11
For	86 %	84 %	83 %	82 %	80 %	63 %
Mot	9 %	8 %	11 %	12 %	14 %	18 %
Vet ikke	6 %	8 %	6 %	6 %	6 %	19 %
TOTAL	101 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Vi ser her at mer enn 8 av 10 er for at disse skal få holde åpent. I alle aldergrupper, både blant kvinner og menn og uavhengig av hvor urbant folk bor, finner en et stort flertall som ønsker at bensinstasjoner, kiosker og mindre dagligvarebutikker skal få fortsette å holde åpent på søndager. Vi ser også at signifikant flere menn enn kvinner er for at dette.

Hagesentre er også blant de som er unntatt fra forbudet mot søndagsåpne butikker, jf. tabell 2-11.

Tabell 2-11 Er du for eller mot søndagsåpne hagesentre? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
For	43 %	38 %	47 %	51 %	40 %	43 %	42 %
Mot	44 %	37 %	37 %	40 %	52 %	46 %	42 %
Vet ikke	13 %	25 %	16 %	9 %	9 %	11 %	15 %
TOTAL	100 %	100 %	100 %	100 %	101 %	100 %	99 %

	Urbaniseringsgrad					
	Oslo	By med mer enn 50.000 innbyggere	By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
	127	265	280	188	130	11
For	48 %	41 %	47 %	45 %	29 %	35 %
Mot	37 %	40 %	43 %	44 %	62 %	36 %
Vet ikke	14 %	19 %	11 %	11 %	9 %	28 %
TOTAL	99 %	100 %	101 %	100 %	100 %	99 %

Det er om lag like mange som er for som er imot at hagesentre bør kunne være søndagsåpne. Motstanden synes her å være størst på de minste stedene. Den største andelen som er for er blant de som er mellom 40 og 49 år, sannsynligvis den største kundegruppen.

Vi spurte også om byggevarebutikker bør være åpne på søndager, jf. tabell 2-12.

Tabell 2-12 Er du for eller mot søndagsåpne byggevarebutikker? Etter alder, kjønn og bosted

	TOTAL	Alder				Kjønn	
		18-29	30-39	40-49	50+	Mann	Kvinne
		A	B	C	D	E	F
BASE	1001	205	172	187	437	500	501
For	24 %	26 %	32 %	29 %	17 %	29 %	18 %
Mot	62 %	49 %	53 %	57 %	73 %	58 %	65 %
Vet ikke	15 %	25 %	15 %	14 %	10 %	12 %	17 %
TOTAL	101 %	100 %	100 %	100 %	100 %	99 %	100 %

	Urbaniseringsgrad					
	By med mer enn 50.000 Oslo innbyggere		By med 5.000-50.000 innbyggere	By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)	På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)	Vet ikke
	L	M	N	O	P	Q
	127	265	280	188	130	11
For	34 % MNP	24 % P	21 %	25 % P	15 %	18 %
Mot	53 %	55 %	64 % LM	61 %	79 % LMNO	64 %
Vet ikke	13 %	21 % LNOP	14 % P	14 % P	6 %	18 %
TOTAL	100 %	100 %	99 %	100 %	100 %	100 %

Mer enn 6 av 10 er imot at byggevarebutikker holder åpent på søndager. Også her er motstanden størst blant de eldre og de som bor på de minste stedene, mens det i Oslo og de største byene er et stort mindretall som er for å holde byggevarebutikkene åpne.

For flere av spørsmålene har vi sett at «innvandrere» kan ha andre oppfatninger og synspunkter enn den øvrige norske befolkningen. I tabell 2-13 har vi sammenfattet dette.

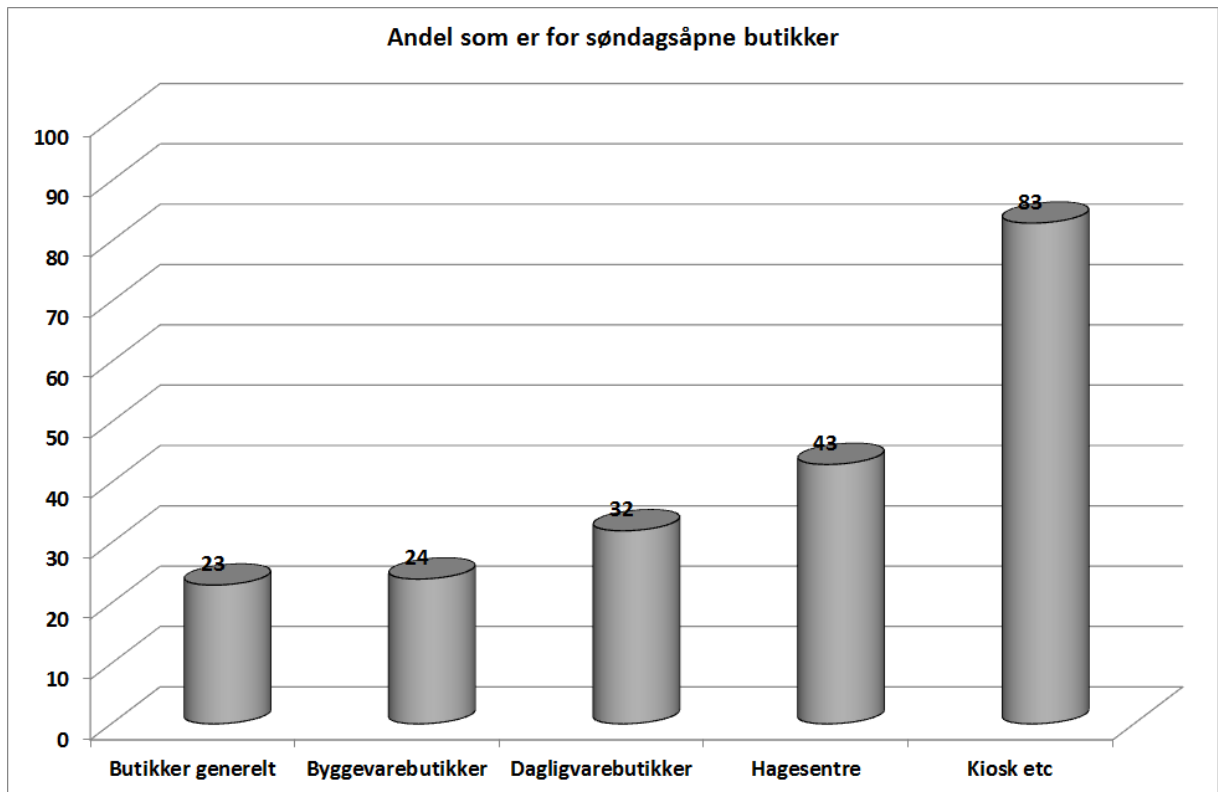
Tabell 2-13 Andel som er for søndagsåpne butikker etter om en har norsk bakgrunn eller ikke norsk. Prosentandel

	«Innvandrere» [#]	Øvrig befolkning	Tot
Butikker generelt	35	22	23 *
Dagligvarebutikker	45	30	32 **
Kiosker, bensinstasjoner små dagligvarebutikker	87	82	83 ns
Hagesentre	50	42	43 ns
Byggevarebutikker	37	22	24 **
N	101	898	999

Sig ** p<.01, * p<.05, ns=ikke signifikant, [#] En eller begge foreldrene født i et annet land

Som det framgår er andelene som er for søndagsåpne butikker større blant de vi her har kalt «innvandrere» enn i den øvrige befolkningen. For tre av de fem spørsmålene fant vi signifikante forskjeller. Ellers må vi minne om at definisjonen av ikke-norske i denne sammenheng er svært inklusiv, og blander sammen folk fra høyst forskjellig bakgrunn, herunder også mange som har vokst opp i det som for de fleste vil framstå som rotekte «norske» familier.

Avslutningsvis kan vi slå fast at det jevnt over er stor motstand mot søndagsåpne butikker i befolkningen. Der er imidlertid forskjeller mht. ulike butikktyper. Generelt sett er et flertall for at de butikktypene som i dag har anledning til å holde åpent på søndag skal fortsette med det, mens de er imot at nye butikktyper unntas forbudet mot søndagshandel. Dette er summert opp i Figur 2-5.

Figur 2-5 Prosentandel som er 'for' søndagsåpent innen ulike butikktyper. 2015

Av figuren over ser vi at de færreste er for at butikker i allmennhet skal få holde åpent på søndager. Det samme gjelder for byggevarebutikker, mens det er en noe større andel (en tredel) som ønsker seg søndagsåpne dagligvarebutikker. Når vi spør om hagesentre bør få holde søndagsåpent finner vi om lag like mange som ønsker at de skal holde åpent som er i mot at de holder åpent. For kiosker, bensinstasjoner og små dagligvarebutikker er det et overveldende flertall som ønsker at de fortsatt skal få holde åpent. Med andre ord: det kan virke som om et flertall av forbrukerne har tilpasset seg dagens åpningstider og at de er for at butikker som allerede holder søndagsåpent skal fortsette med det.

3 Sammenfatning

Vi startet denne rapporten med å spørre om søndagen fortsatt er en annerledesdag? Gjør folk fortsatt andre ting på søndag, sammen med andre enn på andre dager, og i hvilken grad mener de at søndagen også bør være annerledes? Dessuten, spurte vi om det kunne være forskjeller i befolkningen, etter kjønn, alder, bosted og andre bakgrunnsvariable i forhold til disse spørsmålene?

Vi fant at søndagen *er* en annerledesdag og at en stor majoritet i befolkningen ønsker at den fortsatt skal være det. Om lag 1/3 av dem vi spurte oppgir at de har betalt arbeid på søndager. Kun 6 prosent av de som sier de jobber på søndag oppgir at de arbeider i butikker som holder åpent søndager (kiosk, bensinstasjon, små dagligvarebutikker, hagesentre), mens en langt større andel arbeider innen helsevesenet. Den største andelen av søndagsjobberne - 42 prosent - svarer at de arbeider med 'annet.' Ut fra svarene å bedømme kan det innbefatte alt fra hjemmekontor, til offshore virksomhet, arbeid i kirken, på kino, på travbane, med forberedelse av undervisning, etc.

Bortimot 80 prosent av dem vi spurte sier at søndagen er mer eller mindre annerledes enn hverdager. Det innebærer blant annet at de gjør andre aktiviteter på søndager enn ellers i uken. Den største forskjellen knytter seg som sagt til lønnet arbeid. Søndagen er mer preget av fritidsaktiviteter. Mange er mer sammen med familie og de går oftere tur enn på hverdager, dessuten besøker de oftere kunstutstillinger, museer etc. På hverdager er det mange som bruker internett og PC og lignende, og de trener oftere inne.

Vi så også at det vi for enkelthets skyld kalte «innvandrere», dvs. gruppen der en eller begge foreldrene er født i utlandet, skiller seg ut. Det er flere innenfor denne gruppen som har lønnet arbeid på søndager. De jobber også oftere på søndager enn de i den øvrige befolkningen som oppgir at de jobber på søndager.

Et overveldende flertall i befolkningen mener at søndagen bør være annerledes enn hverdager og at søndagen bør være en hviledag. De færreste mener at søndagen er en kjedelig dag, og de er heller ikke enige i at de like gjerne kan arbeide på søndager som andre dager. Det er likevel visse forskjeller i svarene på disse spørsmålene. Blant de yngre er det noen flere, dog et mindretall, som er uenig i at søndagen bør være annerledes. Det er det også i de store byene og blant «innvandrere».

Funnene våre tyder på at et stort flertall blant forbrukerne har tilpasset seg godt til og er fornøyd med dagens åpningstider på søndager: Over 80 prosent er for at bensinstasjoner, kiosker og små dagligvarebutikker skal holde søndagsåpent. Over 40 prosent er for søndagsåpne hagesentre. Over 30 prosent er for at dagligvarebutikker skal holde søndags-

åpent, mens over 20 prosent er for at butikker generelt og byggevarebutikker skal holde søndagsåpent. Det viser seg at de yngre jevnt over er mer positive til søndagsåpne butikker enn de eldre. «Innvandrere» er også mer positive til søndagsåpne butikker enn det majoritetsbefolkningen er.

Ut fra resultatene fra denne og tilsvarende undersøkelser synes det klart at de fleste forbrukere ønsker å opprettholde søndagen som en annerledes dag.

Litteratur

Lavik, Randi (2014): Holdninger til søndagsåpne butikker. *Forbrukstrender 2014. SIFO-survey*. (Red. Randi Lavik og Elling Borgeraas). Prosjektnotat nr 7. Oslo: SIFO

NOU 1984: 13 *Åpningstider og tilgjengelighet*. Norges offentlige utredninger 1984

Vaage, Odd Frank (2012): *Tidene skifter. Tidsbruk 1971 til 2010*. Oslo-Kongsvinger: Statistisk sentralbyrå

Vedlegg

Spørreskjema

GENDER, AGE(18-80), GEO (Fylke and postnummer)

A Hva er din hovedkilde til livsopphold? single

1 Inntektsgivende arbeid heltid
2 Inntektsgivende arbeid deltid
3 Selvstendig næringsdrivende
4 Alderspensjonist
5 For tiden arbeidsledig/arbeidstrygd
6 Annen type trygd
7 Elev, student
8 Hjemmeværende/husarbeid i hjemmet
9 Annet

Q1 Hender det du har betalt arbeid på søndager? *F.eks. vakter på sykehus/bensinstasjoner etc hvor det er mulig å ha en søndagsvakt, overtidarbeid, arbeid man gjør hjemme på pc'en selv om man egentlig har en 8-16 jobb mandag- fredag, o.l..*
single

- 1 Ja
- 2 Nei

IF Ja IN Q1:

Q2 Hvor ofte arbeider du vanligvis på søndager? single

- 4 søndager i mnd.
- 3 søndager i mnd.
- 2 søndager i mnd.
- En søndag i mnd.

Varies

Annet: noter_____

IF Ja IN Q1:

Q3 Hvor godt liker eller misliker du å arbeide på søndager? single

Liker svært godt

Liker ganske godt

Både og

Liker ganske dårlig

Liker svært dårlig

Vet ikke

IF Ja IN Q1:

Q4 Hvor arbeider du på søndager? Kryss av det som passer. single

Butikk som holder søndagsåpent (kiosk, bensinstasjon, dagligvarebutikk, hagesentre, etc)

Politi

Helsevesenet

Offentlig kommunikasjon (buss, tog, trikk- T-bane, båt, etc)

Privat kommunikasjon (Taxi, fly, etc)

Annen kommunal virksomhet

Annen privat virksomhet

Frivillig sektor

Annet: _____

IF Ja IN Q1:

Q5 Er arbeidet ditt på søndager en ekstrajobb i tillegg til studier, annet arbeid o.l. ?

Ja

Nei

Q6 Vil du si at du gjør andre aktiviteter på søndager enn ellers i uken? single

Ja, absolutt

Ja, til en viss grad

Nei, søndager blir ganske lik de andre dagene

Q7 Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på søndager?

SINGLE GRID

	Ofte	Av og til	Sjelden	Aldri	Vet ikke
Går tur					
Er sammen med familie					
Er sammen med venner					
Besøker museer, kunstutstillinger, etc.					
Går på kino					
Jobber i hagen (sommerhalvåret)					
Trener ute					
Trener inne					
Ser på TV					
Er på PC/internett/nettbrett					
Går i kirken					
Leser aviser, bøker o.l.					
Arbeider med ubetalt frivillig virksomhet					
Handler i butikker som holder åpent på søndager (bensinstasjoner, kiosker, små dagligvarebutikker, hagesentre)					
Handler varer over internett					
Lønnet arbeid					
Arbeider med ubetalt frivillig virksomhet					

Q7b Hvilke andre aktiviteter gjør du på søndager, bortsett fra de som ble nevnt i forrige spørsmål?

OPEN TEXT BOX

Q8 Hvor ofte gjør du vanligvis følgende aktiviteter på hverdager (ikke lørdager)?

SINGLE GRID

	Ofte	Av og til	Sjelden	Aldri	Vet ikke
Går tur					
Er sammen med familie					
Er sammen med venner					
Besøker museer, kunstutstillinger, etc.					
Går på kino					
Jobber i hagen (sommerhalvåret)					
Trener ute					
Trener inne					
Ser på TV					
Er på PC/internett/nettbrett					
Leser aviser, bøker o.l.					
Arbeider med ubetalt frivillig virksomhet					
Handler på bensinstasjoner, kiosker, hagesentre					
Handler i andre butikker					
Handler varer over internett					
Lønnet arbeid					

Q8b Hvilke andre aktiviteter gjør du på hverdager, bortsett fra de som ble nevnt i forrige spørsmål?

OPEN TEXT BOX

Q9 Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

SINGLE GRID

Helt enig Delvis enig Både og Delvis uenig Helt uenig Vet ikke

Søndag er en kjedelig dag

Søndager bør være annerledes enn hverdager

Søndag bør være en hviledag

Man kan like gjerne arbeide på søndager som andre dager

Jeg planlegger dagligvareinnkjøpene før jeg går i butikken

Q10 Er du for eller mot søndagsåpne...

SINGLE GRID

For Mot Vet ikke

...butikker generelt

...dagligvarebutikker

...kiosker, bensinstasjoner, små dagligvarebutikker

...hagesentre

...byggevarebutikker

Q11 Er dine foreldre født i Norge? single

Ja, begge

Ja, den ene

Nei

Vet ikke

E Hvor mange personer bor det vanligvis i din husstand, når du regner med samtlige voksne og barn (inklusive deg selv) ? single

?	
Valid	1 person
	2 personer
	3 personer
	4 personer
	5 personer eller mer

B Omtrent hvor stor er din egen personlige brutto årsinntekt (før skatt og fradrag)? single

	1 Under 200.000 kroner
	2 200.000 - 299.999 kroner
	3 300.000-399.999 kroner
	4 400.000 - 599.999 kroner
	5 600.000 - 799.999 kroner
	6 800.000 kroner eller mer
	7 Ønsker ikke å svare

FILTER: IF 2 OR MORE IN QE.

C Omtrent hvor stor er din husstands samlede brutto årsinntekt (før skatt og fradrag)? single

1 Under 200.000 kroner
2 200.000 - 399.999 kroner
3 400.000 - 599.999 kroner
4 600.000 - 799.999 kroner
5 800.000 - 999.999 kroner
6 1.000.000 - 1.199.000 kroner
7 1.200.000 – 1.399.000 kroner
8 1.400.000 kroner eller mer
9 Ønsker ikke å svare

D Hva er din høyeste fullførte skolegang? single

1 Grunnskoleutdanning (10-årig grunnskole, 7-årig folkeskole e
2 Videregående utdanning (Allmennfaglig/ studiespesialisering ol).
3 Fagutdanning/yrkesutdanning/fagbrev/videregående yrkesfaglig
4 Universitets-/høgskoleutdanning med inntil 4 års varighet
5 Universitets-/høgskoleutdanning med mer enn 4 års varighet
Total

F Hvilken av følgende påstander beskriver best din boligsituasjon? single

1 Jeg bor sammen med ektefelle / samboer
2 Jeg bor sammen med ektefelle / samboer og barn
3 Jeg bor sammen med mine barn
4 Jeg bor sammen med mine foreldre
5 Jeg bor alene
6 Jeg deler bolig med andre voksne (bofellesskap eller tilsvarende)
7 Annet, spesifiser: _____

G Bor du i.... single

Oslo

By med mer enn 50.000 innbyggere

By med 5.000-50.000 innbyggere

By/tettsted (2.000-4.999 innbyggere)

På landet (mindre enn 2.000 innbyggere)

Vet ikke

Statens Institutt for forbruksforskning (SIFO) er et faglig senter til nytte for forbrukerne. Instituttet er et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter underlagt Barne- og likestillingsdepartementet (BLD) og finansieres gjennom en grunnbevilgning og prosjektinntekter. Instituttet har 40 ansatte med en faglig stab som dekker samfunnsvitenskap og naturvitenskap. Instituttets hovedarbeidsområder er knyttet til kunnskap om forbrukerne, produktene, markedet og forbrukerpolitikken. SIFO publiserer i tidsskrifter og i egne fagrapporter, oppdragsrapporter, testrapporter og prosjektnotater.

Statens Institutt for
Forbruksforskning

Postboks 4682 Nydalen, 0405 Oslo.

Besøksadresse: Sandakerveien 24C.

Telefon: +47 22 04 35 00 **Fax:** +47 22 04 35 04

E-mail: sifo@sifo.no **Internett:** www.sifo.no

